

Cy. Chmielna
Przez p.n. At. T. C. K.
Pr. K. D. C. Z. W. L.
Pr. K. D. C. Z. W. L.
Załącznik do Zarządzenia Nr 2
Prezesa RIO z dnia 18 marca 2010 r.

**WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA
PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH**

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001, Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)	
A. ADRESAT WNIOSKU	
Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze, ul. Chmielna 13, 65-261 Zielona Góra	
B. DANE WNIOSKODAWCY	
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE	
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat) ☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego ☐ 2. związek międzygminny ☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów ☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów ☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne ☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w tym samorządowe osoby prawne) (w zakresie ich wykorzystania)	
B.2. NAZWA PEŁNA	
Gmina Lubniewice	
B.3. ADRES SIEDZIBY	
ul. Jana Pawła II 51, 69-210 Lubniewice	
C. ZAKRES WNIOSKU	
C1. PRZEDMIOT WNIOSKU	
☐ zaistniały stan faktyczny ☒ zdarzenie przyszłe	
C.2. RODZAJ SPRAWY	
Prowadzenie działalności w zakresie wod-kan poprzez Urząd Miejski w Lubniewicach przy pomocy referatu. Likwidacja samorządowego zakładu budżetowego o działalności wod-kan i zadaniach komunalnych.	
C.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA	
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów) - art. 14 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych, - art. 3 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, - art. 3 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.	
D. WYCZERPUJĄCE PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH) I PYTANIA (PYTAŃ)	
Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) Gmina Lubniewice prowadzi gospodarkę komunalną za pomocą samorządowego zakładu budżetowego.	

Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Lubniewice zajmuje się: oczyszczaniem gminy, utrzymaniem terenów zielonych, obsługą przystanków autobusowych, administrowaniem cmentarzy, zimowym utrzymaniem dróg, administrowaniem mieszkań komunalnych jak również działalnością wod-kan (sprzedaż wody oraz wywóz nieczystości samochodem asenizacyjnym). Działalność wod-kan stanowi 83,17 % działalności całego Zakładu, 11,12% to usługi komunalne, natomiast 5,71% działalność związana z mieszkaniami komunalnymi (dane na podstawie 2020 r.).

Przychody Zakładu Gospodarki Komunalnej w 2020 r. wyniosły ogółem 2.399.689,93 zł, z tego:

- woda: 413.649,51 zł,
- odbiór ścieków: 709.593,64 zł,
- opłaty abonamentowe woda/ścieki: 190.758,24 zł,
- wywóz nieczystości płynnych: 38.224,04 zł,
- czyszczenie kanalizacji: 1.652,00 zł,
- usługi komunalne: 175.304,18 zł,
- usługi cmentarne: 38.052,00 zł,
- czynsze mieszkania komunalne: 91.842,19 zł.

Pozostałe przychody wyniosły 740.614,32 zł. Na naszym stanie środków trwałych znajdują się sieci, stacje uzdatniania wody oraz oczyszczalnia ścieków (miejscowości Lubniewice, Glisno, Jarnatów oraz Rogi). Koszty utrzymania ww. zakładu z roku na rok powiększają się (wynagrodzenia pracowników, koszty energii i usług, itp.), co pokazuje sprawozdanie Rb-30s z wykonania planów finansowych samorządowego zakładu budżetowych za IV kwartał 2020r. Zakład 2020 rok rozpoczął stanem środków obrotowych netto na początku okresu sprawozdawczego w wysokości: 98.655,44 zł, natomiast na koniec okresu sprawozdawczego wykazał stan środków obrotowych netto w wysokości: -32.184,62 zł.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

Czy Gmina Lubniewice może prowadzić działalność w zakresie wodociągów i kanalizacji za pomocą jednostki budżetowej, jaką jest Urząd Gminy Lubniewice?

E. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części D.

Propozycja prowadzenia działalności w zakresie wod-kan przez Urząd Miejski w Lubniewicach za pomocą referatu oraz likwidacja samorządowego zakładu budżetowego przez Gminę Lubniewice spowodowana jest sytuacją finansową jednostki. Gmina w 2020 roku wprowadziła program postępowania naprawczego na lata 2020-2023 Uchwałą nr XVI/95/2020 Rady Miejskiej w Lubniewicach z dnia 13 stycznia 2020 r., w związku z czym nieustannie szuka optymalizacji kosztów. Po likwidacji samorządowego zakładu budżetowego, zadania tej jednostki weszłyby w strukturę organizacyjną Urzędu Miejskiego w Lubniewicach – powołany zostałby do tego Referat, który przejąłby dotychczasowe zadania zakładu.

Art. 2 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, zgodnie z którym „przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym jest przedsiębiorca w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 r. poz. 162), jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność”.

Gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego w szczególności w formach samorządowego zakładu budżetowego lub spółek prawa handlowego (art. 2 ww. ustawy o gospodarce komunalnej). Potwierdza to również art. 14 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym zadania własne gmin w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, mogą być wykonywane m.in. przez gminne zakłady budżetowe będące jednostkami sektora finansów publicznych.

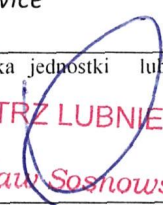
Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu wydała interpretację, w której podkreśliła, że zadanie własne JST w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, a także usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz urządzeń sanitarnych „mogą być realizowane przez gminę zarówno w formie wyodrębnionej organizacyjnie jednostki budżetowej, jak i za pomocą urzędu gminy poprzez jego referaty bądź wydziały”.

F. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH

Należy wymienić załączniki przesłane (złożone) razem z wnioskiem

Przychody za 2020 r. – zestawienie Zakładu Gospodarki Komunalnej Gminy Lubniewice

Wydruk ze strony Serwis Samorządowy PAP – interpretacja RIO w Opolu

Data wypełnienia wniosku	Imię i nazwisko kierownika jednostki lub osoby upoważnionej	Podpis kierownika jednostki lub osoby upoważnionej
02.03.2021	RADOSŁAW SOSNOWSKI	 BURMISTRZ LUBNIEWIC Radosław Sosnowski

PRZYCHODY ZGK LUBNIEWICE ZA 2020

URZĄD MIEJSKI
w LUBNIEWICACH

KONTO	NAZWA	KWOTA	2021
701	CZYNsze MIESZKANIA KOMUNALNE	91842,19	
702	WODA	413649,51	
703	ŚCIEKI	709593,64	
708	WYWÓZ NIECZYSTOŚCI PŁYNNYCH	38224,04	
709	ODPADY KOMUNALNE-MIESZKANIA KOMUNALNE	4360,5	
711	USŁUGI CMENTARNE	38025	
712	USŁUGI CIĄGNIKIEM	122	
713	PROWADZENIE RACHUNKOWOŚCI	4224	
713	CZYSZCZENIE KANALIZACJI	1652	
713	KOSZENIE KOSĄ MECHANICZNE	444	
713	USŁUGI KOMUNALNE	175304,18	
714	USŁUGI INNE	79544,13	
715	OPŁATY ABONAMENTOWE WODA/ŚCIEKI	109758,24	
	RAZEM	1666743,43	
750	PRZYCHODY FINANSOWE	19231,4	
760	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	208461,43	
760	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE-AMORTYZACJA	505253,67	
	RAZEM	2399689,93	

-02- 26

L.dz
Otrzymuje

Zal.

Zakład Gospodarki Komunalnej
ul. Strzelecka 20, 69-210 Lubniewice
NIP 596-00-07-630, Regon 210515434
tel./fax (95) 755 76 21

KIEROWNIK ZAKŁADU

mgr Mirosław Płuta

GŁÓWNA KSIĘGOWA

mgr Małgorzata Kuzajewska

[Zamknij](#)

Działalność wod-kan. RIO: Gmina może prowadzić działalność w zakresie wod-kan za pomocą urzędu

14.05.2019

Gmina może prowadzić działalność w zakresie wod-kan zarówno w formie wyodrębnionej organizacyjnie jednostki budżetowej, jak i przy pomocy urzędu gminy – wyjaśnia RIO

Gmina może prowadzić działalność w zakresie wodociągów i kanalizacji zarówno w formie wyodrębnionej organizacyjnie jednostki budżetowej, jak i za pomocą urzędu gminy – wyjaśnia RIO w Opolu.

Jedna z gmin woj. opolskiego zwróciła się do tamtejszej RIO z pytaniem, czy może prowadzić działalność gospodarczą w zakresie przedsiębiorstwa wodnokanalizacyjnego w rozumieniu: art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U z 2018 r. poz. 1152 ze zm.) oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W odpowiedzi Izba przypomniała, że gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego w szczególności w formach samorządowego zakładu budżetowego lub spółek prawa handlowego (art. 2 ww. ustawy o gospodarce komunalnej). Potwierdza to art. 14 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym zadania własne gmin w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, mogą być wykonywane m.in. przez gminne zakłady budżetowe będące jednostkami sektora finansów publicznych.

RIO wskazała jednak, że wspomniany artykuł 2 ustawy o gospodarce komunalnej ma charakter normy ogólnej i nie tworzy katalogu zamkniętego tych jednostek, a jedynie wymienia przykładowe formy prowadzenia gospodarki komunalnej.

Izba przywołuje też art. 2 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, zgodnie z którym „przedsiębiorstwem wodociągówokanalizacyjnym jest przedsiębiorca w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. poz. 646), jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność”.

W podsumowaniu RIO podkreśla, że zadanie własne JST w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, a także usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz urządzeń sanitarnych „może być realizowane przez gminę zarówno w formie wyodrębnionej organizacyjnie jednostki budżetowej, jak i za pomocą urzędu gminy poprzez jego referaty bądź wydziały”.

mp/

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze

65-261 Zielona Góra, ul. Chmielna 13; tel. 68 329 19 00; fax: 68 329 19 03
www.zielonagora.rio.gov.pl e-mail: zielonagora@rio.gov.pl

Zielona Góra, dnia 12 marca 2021 r.

RIO.II.K.061.5.2021

**Pan
Radosław Sosnowski
Burmistrz Lubniewic**

Odpowiadając na Pana wniosek z dnia 02.03.2021 r. o udzielenie wyjaśnienia dotyczącego prowadzenia działalności w zakresie wodociągów i kanalizacji za pomocą jednostki budżetowej, jaką jest Urząd Gminy Lubniewice informuję co następuje.

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Katalog zadań własnych wymieniony jest w art. 7 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j. t. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.). Ustawy określają, które zadania własne gminy mają charakter obowiązkowy.

Natomiast art. 14 - ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j. t. Dz. U. z 2021 r., poz. 305) określa jakie zadania własne mogą być prowadzone w formie zakładu budżetowego, który jest z jedną z form jednostek organizacyjnych sektora finansów publicznych. Takim zakładem jest Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Lubniewice zajmujący się między innymi działalnością wodno – kanalizacyjną (z zapytania wynika, że działalność ta stanowi 83,17 % działalności całego Zakładu), oczyszczaniem Gminy, utrzymaniem terenów zielonych, obsługą przystanków autobusowych, administrowaniem cmentarzy, zimowym utrzymaniem dróg.

Niemniej jednak nie jest to jedyna forma prowadzenia gospodarki komunalnej przez jednostki samorządu terytorialnego.

Jednostki ww. zgodnie z art. 2 - ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 712) prowadzą gospodarkę komunalną w szczególności w formie: zakładu budżetowego oraz spółek prawa handlowego, co nie wyklucza prowadzenia tej działalności również w formie jednostki budżetowej, której status prawny wynika z ustawy o finansach publicznych.

Zasadą wynikającą z art. 44 - ustawy o finansach publicznych jest to, że wydatki publiczne powinny być dokonywane:

- 1) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:
 - a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;
- 2) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;
- 3) w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Zatem biorąc pod uwagę sytuację finansową Gminy, będącą w toku realizacji Programu Postępowania Naprawczego na lata 2020- 2023 i fakt generowania przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Lubniewicach z roku na rok większych kosztów, można rozważyć likwidację Zakładu i zadania własne z tego zakresu realizować w innej formie np. wskazanej przez Pana w zapytaniu.

Tym bardziej takie działanie będzie uzasadnione, jeżeli przynosić będzie wymierne oszczędności z tego tytułu, zważywszy na konieczność szukania oszczędności dla poprawy sytuacji finansowej Gminy realizującej Program Postępowania Naprawczego.

Niemniej jednak, na mocy art. 16 - ustawy o finansach publicznych ostateczną decyzję w tej sprawie może podjąć wyłącznie organ stanowiący, który tworzy, łączy, przekształca w inną formę organizacyjno-prawną i likwiduje samorządowy zakład budżetowy.

Uchwały ww. podlegają nadzorowi Wojewody.

Stanowisko prezentowane w udzielonej odpowiedzi nie jest prawnie wiążące, lecz stanowi jedynie prezentację poglądu Izby, w sprawie objętej zapytaniem. Niniejsza odpowiedź nie stanowi również wykładni obowiązujących przepisów prawa w zakresie objętym zapytaniem.

Zastępca Prezesa Izby

Joanna Chruściel